

26 september 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S.S. van Gijn, advocaat te Amsterdam.

tegen:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven onder meer kapelaan in het Bisdom Haarlem-
Amsterdam.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 5 april 2013. Op 15 mei 2013 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], vice-kanselier bisdom Haarlem-Amsterdam.

Op 17 april 2013 is bij de griffie van de Klachtencommissie per emailbericht de toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs ontvangen van de heer [naam] onder zaaknummer 2012T202(2).

Op 22 augustus 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden. Klager is hierbij verschenen in het bijzijn van zijn echtgenote [naam] en bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Gijn, voornoemd. Namens het Bisdom is verschenen [naam] voornoemd.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager zat in het midden van de jaren vijftig op de [school] in [plaats]. Aangeklaagde gaf godsdienstles op school en was tevens vertrouwenspersoon van de familie van klager. Aangeklaagde haalde klager vaak op om met de brommer rond te gaan rijden. Klager zat dan achterop. Terwijl ze rondreden betastte aangeklaagde de geslachtsdelen van klager. Aangeklaagde nam klager ook mee naar rustig gelegen plekken in het [park] en het [bos]. Het betasten van de geslachtsdelen gebeurde echter alleen als klager achterop zat bij aangeklaagde. In een periode van twee tot drie jaar is dit circa vijftien keer gebeurd.

Ter zitting van de Klachtencommissie heeft klager nog aangevuld dat hij ook in het [bos] betast is. Het is ook voorgekomen dat aangeklaagde de rits van de broek van klager openmaakte. In een periode van circa een jaar heeft aangeklaagde hem op bovengenoemde plekken ongeveer in totaal vijftien maal betast.

2.2. Klager is in de eerste, tweede en derde klas van de lagere school blijven zitten. De daarop volgende klassen is hij wel telkens overgegaan vanwege zijn leeftijd. Klager werd gedurende zijn lagere schoolperiode steeds onzekerder en stiller en heeft nooit vriendjes gehad. Tijdens zijn lagere schoolperiode heeft klager ook psoriasis ontwikkeld, een aandoening waar hij tot op heden nog steeds aan lijdt. Hij heeft zijn echtgenote ontmoet toen hij 28 jaar oud was, zij is tien jaar jonger. Zij is ook de eerste vrouw geweest met wie hij een seksuele relatie heeft ontwikkeld. Zijn echtgenote heeft hem gedurende zijn leven gesteund op vele fronten. Afgelopen juni heeft hij zijn broers voor het eerst verteld over hetgeen aangeklaagde hem heeft aangedaan. Klager heeft lang in de veronderstelling geleefd dat het misbruik door broeder [naam] (zaaknummer 2011T477) een grotere invloed op hem heeft gehad omdat die mate van seksueel misbruik veel ernstiger was. Klager beseft dat ook de onderhavige klacht invloed op zijn persoonlijk leven heeft gehad. Beide zaken zijn onderling verweven.

Ook de echtgenote van klager, [naam], heeft op 24 december 2012 in een bijlage de gevolgen en invloed op hun leven omschreven.

2.3. Klager wil een bijdrage leveren aan het maatschappelijke probleem van seksueel misbruik in de R.K.-Kerk. Daarnaast wil klager aandacht voor preventie van seksueel misbruik.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. *De vice-kanselier* heeft zijn medeleven betuigd naar aanleiding van het schokkende verhaal van klager dat hij door verschillende personen misbruikt is en juist door de personen die veiligheid en bescherming hadden moeten bieden. De vice-kanselier heeft gesteld dat buiten de informatie die reeds bekend is bij de Klachtencommissie niets bekend is over seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagde. Ook komt aangeklaagde niet voor in de informatie die het Bisdom ontvangen heeft van de Commissie Deetman. Hetgeen in het klaagschrift gesteld is kan daarom noch bevestigd noch ontkend worden. De Orde wenst klager sterkte bij de verdere verwerking van wat hij heeft doorstaan.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt, zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie acht aannemelijk dat na de toelichting ter zitting van de Klachtencommissie aangeklaagde klager in de periode van circa één jaar meerdere malen heeft betast aan zijn geslachtsdelen. Hierbij was contact van huid op huid.

De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt, in de eerste plaats door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door het onder 1. vermelde steunbewijs van de heer [naam]. De Klachtencommissie ziet in beide klachten een patroon dat beide klagers op vergaande wijzen betast zijn. Onder dat patroon valt ook dat klager en de heer [naam] aangeklaagde niet hebben hoeven te betasten.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas circa 10 jaar oud.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan en een oprechte spijtbetuiging kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de provinciaal overste van de Orde der Minderbroeders Conventuelen de klacht gegrond te verklaren en zich in te spannen te doen wat in zijn macht ligt om het leed van klager te verzachten.

Dit advies is vastgesteld op 26 september 2013 door mr. B.F. de Poorter, voorzitter, drs. L. Erftemeyer en dr. P.J.A. van Panhuis, leden, bijgestaan door mr. S. Westerdijk, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.